

Заява Американського коледжу акушерів-гінекологів «Зниження фертильності через оваріальний фактор: первинне консультування»*

Резюме

Фертильність, або здатність до дітинародження, знижується з віком, оскільки в яєчниках відбувається природне зменшення кількості фолікулів, пов'язане з їхньою атрезією. Водночас жінки значно переоцінюють ймовірність настання вагітності у будь-якому віці. Важливо, щоб медичні працівники інформували пацієнок про природне зниження оваріального резерву та якості яйцеклітин впродовж усього їхнього репродуктивного життя. Для кращого розуміння питань репродуктивного здоров'я і можливостей планування сім'ї, зацікавлених у настанні вагітності пацієнок також слід ознайомити з незалежними від віку факторами, які можуть прискорити виснаження резерву яєчників. Незважаючи на наявність доступної інформації про причини зниження оваріального резерву та вплив на фертильність не пов'язаних з віком факторів, досі бракує доказових ресурсів як для пацієнок, так і для медичних працівників.

Ключові рекомендації та висновки

Виходячи з принципів, викладених у цій Заяві Комітету, Американський коледж акушерів та гінекологів (ACOG) сформулював наступні рекомендації та висновки:

- Акушерам-гінекологам рекомендується рутинно здійснювати консультування пацієнок щодо вікового зниження функції яєчників у відкритому діалозі, з урахуванням їхніх занепокоєнь та репродуктивних планів.
- Акушери-гінекологи повинні рекомендувати доступні та науково обґрунтовані інформаційні ресурси про зниження оваріального резерву як іншим медичним працівникам, так і пацієнткам.
- Важливо, щоб акушери-гінекологи та інші фахівці з репродуктивного здоров'я під час консультування інформували пацієнок про різноманітні, не пов'язані з віком фактори, які можуть сприяти зниженню функції яєчників.

Актуальність

Фертильність, або здатність до дітинародження, знижується з віком внаслідок зниження якості та кількості ооцитів. В яєчниках відбувається природне зниження кількості фолікулів, пов'язане з їх атрезією. Максимальна кількість ооцитів становить 6–7 млн. у плода жіночої статі на 20 тижні вагітності жінки. При наро-

дженні число ооцитів зменшується приблизно до 1–2 млн; потім, в період статевого дозрівання — до 300 000–500 000; у 37 років — до 25 000 і до 1000 у 51 рік, що є середнім віком настання менопаузи у США [1–3]. Оваріальний резерв — це кількість ооцитів у яєчниках, яку можна визначити, хоча методи вимірювання й недосконалі. З віком якість яйцеклітин також знижується внаслідок змін на клітинному та молекулярному рівні [4]. Це збільшує частоту анеуплоїдії та спонтанних абортів і впливає на здатність жінки до настання вагітності [5]. Стандартизованого методу вимірювання якості яйцеклітин не існує. Відомо про декілька факторів, які можуть пришвидшувати зниження оваріального резерву, незалежно від хронологічного віку.

Більшість сучасних уявлень про природну фертильність походить з історичних даних (рис.). Дослідження 1982 року оцінювало успішність інсемінації донорською спермою і продемонструвало, що частота настання вагітності протягом до 12 циклів інсемінації знизилась з 74 % для осіб молодше 31 року, до 62 % для осіб 31–35 років та до 54 % — для осіб старше 35 років. Було відзначено вищі показники настання вагітності на цикл у жінок молодше 35 років, порівняно з жінками старше 35 років [6].



Заява ACOG № 22

Дата оприлюднення:
листопад 2025 р.

Розроблено Комітетом з клінічних консенсусів в гінекології ACOG у співпраці з Nancy Sokkary, MD та Danielle Carter, MD

Замінює висновок Комітету № 589 від березня 2014 р.

Американське товариство репродуктивної медицини (American Society for Reproductive Medicine, ASRM) на основі поєднання медичного, сексуального та репродуктивного анамнезу людини визначає безпліддя, як нездатність досягти успішної вагітності без медичного втручання [7]. Через вікове зниження фертильності та збільшення частоти невиношування, пацієнткам, які мають регулярні незахищені статеві контакти і не мають жодних відомих причин безпліддя з боку обох партнерів, ASRM рекомендує консультування у репродуктолога, враховуючи вікові порушення репродуктивної здатності жінки [8]:

- у віці ≤ 35 років: після одного року безуспішних спроб зачаття;

* Опубліковано вперше в Obstet Gynecol 2025;146:e98–e104

